

Predikan av Solveig Högberg Sextonde söndagen i Trefaldighetstiden 2024 – Döden och livet

Jes 26:19

2 Kor 4:7-14

Joh 11:28-44

Döden och livet

Berättelsen insatt i sitt sammanhang

Även om den bibelberättelse vi hörde är känd för många, så var ändå vårt textavsnitt helt ryckt ur sitt sammanhang.

Vad har hänt? Det vi läst är slutet på en längre kedja av händelser.

Jesus hade haft några tuffa sammandrabbningar med judarna, då de bland annat försökt gripa honom. Men han har kommit undan och tagit sig till andra sidan av Jordanfloden, där det var lugnare.

Under tiden som han är där får han meddelandet om att Lasaros är sjuk.

Lasaros, Marta och Maria, var tre syskon som bodde i Betania, alldeles nära Jerusalem. De tre betydde väldigt mycket för Jesus. I deras hem kunde han vila från allt som runt omkring honom.

Nu får han alltså beskedet om att hans älskade Lasaros ligger för döden.

Det som vi troligen tycker skulle varit självklart är att Jesus då skyndar sig hem till syskonen. Men inte Jesus! Han svarar ”Den sjukdomen leder inte till döden” och konstigt nog så väntade han i två dagar innan han gick tillbaka över Jordan och återvände till Judéen.

Men återvändandet blev inte så problemfritt. Lärjungarna ville hindra honom, med motiveringen att där fanns ju de judar som ville döda honom.

Jesus ger sig ändå iväg och säger ”Min vän Lasaros har somnat, jag ska gå och väcka honom”.

Lärjungarna fattade inte och tyckte att då behövde väl Jesus inte gå dit, och riskera sitt liv, för sömn är ju välgörande och då skulle Lasaros bli frisk.

Då är det dags för Jesus att tala klarspråk och han säger: ”Lasaros är död, och jag är glad att jag inte var där, för nu ska ni få en ny anledning att tro på mig”.

När Jesus till sist, efter ett Lasaros hade varit död i fyra dagar, närmade sig Betania fick systrarna höra att Jesus var på väg. Marta sprang ut för att möta honom men Maria stannade hemma.

Jag antar att Marta var glad att Jesus äntligen kom, men samtidigt var hon upprörd och anklagade honom: ”Om du hade varit här så hade min bror inte behövt dö, för jag vet att Gud gör allt du ber honom om”.

Med en självklarhet så har hon tillit till Jesu förmåga att gripa in och känner sig nu sviken.

Jesus svarade att Lasaros kommer att uppstå, det vet Marta också, men hon förlägger uppståndelsen till tidens slut.

Det är då Jesus svara med orden ”Jag är uppståndelsen och livet här och nu. Den som sätter sin tilltro till mig, den människan lever till och med när hon dör. Och den som lever i förtröstan på mig, den människan dör i själva verket inte alls.”

Som den handlingskraftiga människa Marta är, så lämnar hon Jesus för att springa hem till Maria för att berätta att Jesus har kommit till dem.

Det är där vi kommer in i händelsen.

Nu möter Maria Jesus med samma anklagande ord som Marta: ”Om du bara varit här”.

Det kan ju verka som om Jesus tog ganska lätt på det som hänt; han skyndade sig inte till syskonen.

Nu satte han ord på den som skett och förklara därigenom att allt kanske inte alltid är som det ser ut. Slutet är kanske inte alltid slutet.

Det kan verka som om han håller allt på avstånd från sig.

Men så är det inte. Han är djupt, känslomässigt berörd och gråter tillsammans med dem som gråter.

Så går då Jesus äntligen till graven, men inte för att sörja. Han ber om att stenen, som är ligger för gravöppningen, ska tas bort.

Återigen så möter han protester och anklagelser om att han är för sent ute. Lasaros luktar ju redan eftersom han varit död i fyra dagar.

Det är inget hinder för Jesus. Han ropar på Lasaros och han kommer ut, fortfarande med svepningen runt sig, men levande!

Jesus kommentar är bara: ”Hjälp honom loss”. ”Gör honom fri och låt honom gå.”

Det är allt som vi får veta om det som hände med syskonen där vi graven.

Men detta kom att innebära en vändpunkt för en del judar, de såg vad Jesus gjorde och satte sin tilltro till honom.

Nu har vi satt in berättelsen i sitt bibliska sammanhang, låt oss då försöka sätt in den i vårt sammanhang.

Berättelsen insatt i vårt sammanhang

Kan man tro på den här berättelsen och vad kan vi i så fall lära av den, så att den blir mer än, huvudets kunskap, så att det inte bara är en berättelse om något som hände en gång för tvåtusen år sedan?

Jag tänkte att vi ska fundera över vad den här händelsen kan lära oss.

Jag tror på berättelsen om Lasaros, även om jag aldrig har sett någon död väckas till liv.

Det är kanske det första vi kan lära oss: *att våga tro, även när vi inte sett eller förstått allt.*

Vi kan få lära oss att *ha tillit till Jesu makt och hans handlande* och att det inte alltid håller sig innanför våra gränser, förståelse och erfarenheter.

Jag vet att döden är slutet. Jag vet att det finns en gräns för livet, en gräns som är oundviklig och som varje människa färdas mot.

Döden kan fylla oss med frågor och funderingar och ibland med rädsla, sorg och vemodighet, så kan vi lära oss av den här berättelsen att *det är livet som är det viktiga och som vi får koncentrera oss på,* även om döden är oundviklig och kommer till sist.

Trots det så tror jag på och delar erfarenheten med de upprörda människorna som gråter och klagar högt. Jag tror på deras bottenlösa sorg och en tillvaro som rämnat och gått sönder.

För det här är en berättelse om att vara människa.

Det vi också kan lära oss av berättelsen och känna igen oss i är *erfarenheten av förlust, rädsla för döden, längtan efter nytt liv och längtan efter en chans till.*

Nu handlar detta inte längre om Lasaros erfarenhet av verklig död, nu handlar det om systrarnas och de andras erfarenhet av att stå på sidan av och vara maktlösa i en svår stund.

Så kan vi också ha det, men också där, när det är som svårast, *kan vi ha tillit till livet och de nya chanserna*, det kan den här berättelsen lära oss.

Maria visade mitt i sin sorg ändå med en självklarhet sin tillit till Jesus, även om hon begränsade den en del, när hon trodde att hoppet för Lasaros var ute. Det är som om hon säger: ”Det var ju synd att du inte var här innan Lasaros dog för jag vet att Gud gör allt det du ber honom om”.

Men Jesus var inte begränsad, även om Maria var det.

Det kan lära oss *att ha tillit till Jesu löften och förmåga, men inte sätta gränser för dem*.

Berättelsen om Lasaros ger hopp. *Det finns vägar ut och vändpunkter i livet.*

När allt ser hopplöst ut och inget mer finns att göra öppnas ibland en dörr, också för oss.

Jesus kan vända upp och ner på det mesta, och inte minst vår tanke och våra föreställningar.

Tänk bara på när han säger till lärjungarna: ”Det är bra att jag inte var där” (hos Lasaros i hans sjukdom).

Jag kan bara ana de frågetecken som ett sådant uttalande kan resa. Vad då bra? Har han ingen medkänsla?

Det vi behöver påminna oss om och lära oss när det gäller Jesus är att *han har en förmåga att se bortom det vi ser och förstår. Det finns en fortsättning och förklaring till det han säger till oss.*

Han stannar inte vid att konstatera: ”det var bra” det finns en fortsättning: ”det var bra för att”.

Ibland behöver vi vända upp och ner på våra tankar och förväntningar.

Det Jesus sa till lärjungarna såg kanske, ur deras synpunkt, ut som att han betedde sig lite bakvänt, men syftet var att de skulle få en ny anledning att tro på honom. ”Det är bra för det ger er en ny anledning att tro på mig”, sa Jesus

Av det kan vi lära oss Jesus vill lära oss att inte allt för snabbt sätta punkt, utan lyssna in fortsättningen.

Lasaros fick uppmaningen ”Kom ut”.

Den rösten och uppmaningen får vi också lyssna till.

Kom ut, från ditt gömsle, det som du gömt dig bakom eller är bunden av.

Den här berättelsen om Lasaros kan tolkas på många sätt. Utifrån den kan vi bland annat förstå att *döden är det som stänger in och förminskar oss.*

När vi blir väckta och förstår hur vi har det så kan *uppväckandet handla om befrielse och upprättelse.*

När rädslans stenar rullas bort får vi modet att leva.

Avslutning

Så har jag försökt peka på 10-15 olika saker som berättelsen om Lasaros död och det som händer runt honom kan lära oss om våra liv och vår relation till Jesus.

Vilken möjlighet för vårt liv och genom att också vi går omkring och lever får vi berätta om Jesus hans kärlek och makt!

Genom livet kan vi berätta om vem Jesus är.

En gång så ska vi nog få se vårt livs facit, men innan dess får vi leva i tro och tillit och förstå att det som hände en gång för så länge sedan har ett dagsaktuellt budskap till oss, bara vi kan läsa, höra och förstå budskapet och omsorgen som ligger under det synliga och manifesta.